Auktorisation eller annan kontroll av deklarationsbyråer

av 1. kriminalassistent Birger Löfgren

Varje år vid tiden för självdeklarationernas avlämnande växer tillfälliga s. k. deklarationsbyråer upp på ett otal ställen i Stockholm och samma torde väl förhållandet vara på många andra platser. Många deklaratörer håller sig med egna lokaler som de tillfälligt förhyr. Andra nöjer sig med att annonsera ett telefonnummer, dit man kan ringa, varvid deklaratören bestämmer tid för sitt besök hos vederbörande. Den frågan kan uppställas om deklaratören alltid har klart för sig vilket ansvar han påtager sig, då han vägleder deklaranten i skattefrågor. För min del tror jag inte att ansvarsfrågan alltid står klar för deklaratören. Han kan ju dömas för medhjälp till felaktig deklaration. Min erfarenhet från många års utredningar i skatteärenden säger mig att när det gäller deklarationsbyråer av den typen, som håller öppet endast en gång om året, finns emellanåt varken kunskaper eller ansvarskänsla.

Många gånger ha fall som det följande inträffat.

En arbetstagare går med sina olika löneuppgifter till en deklaratör och ber om hjälp med upprättandet av självdeklarationen. Det är mycket folk som väntar där men slutligen blir det hans tur och han lämnar fram sina löneuppgifter och talar om sina olika avdrag. Deklaratören är jäktad och skriver snabbt ner de olika siffrorna på en deklarationsblankett, varefter denna lämnas till deklaranten för underskrift. Denne litar på sin hjälpare men frågar likväl om allt nu är riktigt och får givetvis ett jakande svar. Utan att läsa igenom blanketten, som deklaranten för övrigt icke alltid ordentligt förstår sig på, sätter han sitt namn på anvisad plats. Kopia skrivs icke ut — den kostar för övrigt extra — och deklaranten får sedan ingen möjlighet att i efterhand syna deklarationen eller kontrollera om den kommer fram till vederbörande taxeringsmyndighet, eftersom deklarationen välvilligt tas om hand av deklaratören för att tillsammans med andra deklarationer sändas in. Någon tid efter den 15 februari får deklaranten en förfrågan från taxeringsnämnden om han icke haft viss inkomst från viss arbetsgivare. Med förvåning läser han förfrågan och sätter sig sedan i förbindelse med nämnden i tro att denna gjort något misstag. Visst har han haft inkomsten men den är ju deklarerad. När han sedan får se sin deklaration och finner att inkomsten icke är upptagen kan han icke förstå detta. Allt var ju i sin ordning förklarade deklaratören och just denna löneuppgift hade han ju med sig vid deklarationstillfället. Det blir förstås rättelse och tillägg i deklarationen och därmed tror deklaranten att nu är i alla fall allt klart. Efter ytterligare någon tid kommer en påringning från kriminalpolisen, som kallar honom till förhör. Han står nu ännu mera frågande. Skall han straffas för detta? Utredningen visar att han förfarit grovt oaktsamt och han dömes så småningom till böter. Bl. a. hade han ju icke

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

läst igenom deklarationen före underskrivandet. Men deklaratören då? Ja, om det nu går att spåra upp den mannen — inte alltid vet deklaranten var han varit och fått hjälpen — höres denne. Ofta får man emellertid det svaret att deklaratören intet minns av just denna deklaration men naturligtvis bestrides medhjälp till brottet. Deklaratören hävdar att deklaranten icke haft med sig den aktuella löneuppgiften. Varför skulle deklaratören icke skriva in alla uppgifterna i deklarationen? Naturligtvis har deklaratören icke gjort något fel. Bevisbördan ligger hos åklagaren och då vittnen saknas står uppgift mot uppgift.

Ett fall för kort tid sedan visade, att en deklaratör tycks kunna åtaga sig vilket uppdrag som helst utan att äga kunskaper.

En realisationsvinst vid försäljning av affär skulle deklareras och upptogs över 10.000 kronor för lågt. Sedan deklaranten hörts kallades också deklaratören till förhör och han var i detta fall öppenhjärtig. Han tillstod att han aldrig åtagit sig ett sådant uppdrag tidigare och hade icke någon handbok i ämnet, endast en gratisbroschyr i vilken intet stod om realisationsvinst. Han trodde att samma regler gällde som vid försäljning av fastighet d. v. s. som han uttryckte sig "om man haft den i 5 eller 10 år blir det ingen skatt". Han visste inte ens tidsbestämningen för fastighet. Han hade själv beräknat vinsten till 2.000 kronor och tagit upp detta belopp eftersom han icke var säker på att hans uppfattning var riktig. Affären hade innehafts i 16 år. För sitt uppdrag tog han betalt med 30 kronor. En förfrågan från taxeringsnämnden besvarades av deklaratören med en efterhandskonstruktion för att komma ned till 2.000 kronor. Denna efterhandskonstruktion, som deklaranten fick betala med 10 kronor, upptog på utgiftssidan bl. a. "bonus o. rep. i 16 år 4.500 kronor". Det visade sig att deklaratören icke ens visste vad ordet bonus innebar. Han trodde att det "var något som uppstod i en affär när man haft den viss tid".

Förenämnda exempel visar med vilken fullständig oansvarighet vissa personer åtager sig deklarationsuppdrag.

Då våra skatteförfattningar numera äro så invecklade som fallet är och samtidigt samhället ställer det kravet på envar att skatt skall betalas för alla inkomster måste man fråga sig om inte tiden snart är inne för auktorisation eller annan kontroll av deklaratörerna. Ett ingrepp i näringsfrihetsförordningen borde icke här ställa hinder i vägen. Om obligatorisk auktorisation icke kan anses lämplig borde i vart fall ansvariga deklaratörer med tillräckliga kunskaper efter godkända prov få rätt kalla sig auktoriserade eller godkända av vederbörande myndighet t. ex. länsstyrelsen. Då visste man åtminstone, att de hade ett visst kunskapsmått. Nu vet man intet. Nyligen kunde man läsa i pressen om en byrå som utgett sig för att vara godkänd av Överståthållarämbetet, trots att sådant godkännande icke finnes. Vore det då icke bättre att ett godkännande meddelades och skyddades för obehörigt användande? Om dessutom bokföringsskyldighet ålägges får man också inblick i inkomsterna på detta område. Varför är för övrigt icke uppgiften på deklarationsblanketten om "behjälplig vid deklarationens upprättande" obligatorisk?

Det har sagts att auktorisation eller godkännande skulle kunna medföra att den myndighet som meddelat detta kommer i skottgluggen om felaktigheter gjordes av den auktoriserade eller godkände. Faran

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15

Längdföringen vid den årliga taxeringen

Av länsassessor Gustaf Åhström

Från olika håll har framställts önskemål om en sammanställning av gällande bestämmelser om längdföringen, varför här nedan lämnas en redogörelse härför. Därjämte beröres vissa praktiska spörsmål i anslutning till längdföringen.

Enligt 78 § TF åligger det taxeringsnämndens ordförande att i den utsträckning Kungl. Maj:t föreskriver ombesörja förandet av nämndens längder.

I 86 § TF anges vilka längder, som skall föras vid den årliga taxeringen. För varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun skall föras särskilda taxeringslängder, nämligen en fastighetslängd, en inkomstlängd och en förmögenhetslängd. Hos den gemensamma taxeringsnämnden skall föras särskild inkomstlängd och särskild förmögenhetslängd över taxering av sådana skattskyldiga, som skall taxeras av nämnden. Hos särskild taxeringsnämnd skall föras inkomstlängd och förmögenhetslängd särskilt för varje fögderi samt för stad med egen uppbördsförvaltning.

De beslutade taxeringarna skall införas i taxeringslängderna med angivande av taxeringens belopp samt i fråga om taxering av fastighet namnet på den, som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten, och i fråga om annan taxering den skattskyldiges namn. I inkomstlängden skall särskilt antecknas *dels* i avseende å statlig inkomstskatt uppskattad inkomst av olika förvärvskällor, medgivet avdrag för underskott å förvärvskälla, sammanräknad nettoinkomst, medgivna allmänna avdrag som icke avser underskott å förvärvskälla, taxerad och beskattningsbar inkomst, *dels* i avseende å kommunal inkomstskatt taxerad och beskattningsbar inkomst, *dels*, till ledning för skattskyldigs påförande av skogsvårdsavgift, uppgift om de värden å skogsmark och växande skog, varå avgiften skall beräknas *och dels* beräknad taxerad inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt, därest sådan inkomst uppgår till minst 1.200 kr. och icke införts på grund av den tidigare angivna föreskriften. Sistnämnda anteckning skall för skattskyldig, som taxerats enligt för gift skattskyldig gällande bestämmelser, verkställas om hans och hans makas beräknade taxerade inkomster enligt förordningen om statlig inkomstskatt sammanlagt uppgå till minst 1.200 kr.

I förmögenhetslängden antecknas yrkesbeteckning för den skattskyldige samt

---

för att en myndighet skall kunna beskyllas för detta torde väl vara lika liten som att man nu skyller handelskammaren för ett fel begånget av en auktoriserad revisor eller anser att vederbörande universitet eller högskola bär skulden för att en jurist eller civilekonom inte kan sin sak ordentligt. Enligt min mening en utopi.

Frågan om auktorisation eller annan kontroll bör under alla förhållanden bli föremål för utredning.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:15